

Előfizetési ár:

Helyben, háshos hordva

Negyedévre 2 korona.

Félévre 4 korona.

Vidékre, postán küldve

Negyedévre 3 k. 50 fl.

Félévre 7 k. — fl.

Egyes szám 2 fillér.

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS UJSÁG)

FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS POLITIKAI NAPILAP

A KECSKEMÉTI ALSÓ- ÉS FELSŐKERÜLETI FÜGGETLENSÉGI 48-AS PÁRT ÉS NÉPKÖRÖK HIVATALOS LAPJA

Felelős szerkesztő: HAJDU JÓZSEF.

Telefon 141. sz.

Laptulajdonos a Nyomda-Részvénytársaság.

Megjelen minden nagy

hétvé és

szombatnap kivételével.

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:

Budai-nagy-úton 151 m.

(Juhász-ház).

hova a lap szellemi és anyag

részére vonatkozó összes

dolgot intézendők.

Egyes szám 2 fillér.

Egy korszakalkotó magyar találmány.

Kecskeméten lesz a gyár.

A magyar elme akkora jelentőségű s olyan messzekiható átalakító hatással bíró fölfedezést nem produkált még, mint amelylyel a magyar tudomány dicsőségét most egy csapásra világhírűvé tette egy szimpatikus, szerény megjelenésű magyar mérnök: *Benkő István*.

A világítás az ipari és közlekedési technikát teljesen átalakítani hivatott fölfedezés, amelyhez az újabb kor találmányai között csak a repülőgép szerkesztése terén elért sikerek hasonlíthatók, bennünket kecskeméti-eket érdekel különösen, mert *e világraszóló új találmány első gyára Kecskeméten lesz*. S hogy ez mit jelent, amikor a találmány nagyszerűsége által biztosított gyors elterjedés miatt ezer meg ezer munkás talál majd foglalkozást a gyárban s amikor az alapítandó Részvénytársaság első részvényeinek jövedelmét Kecskemétiiek élvezhetik; hogy mindez mit jelent s mekkora értéket ad városunk közgazdasági fejlődését, hírét, nevét, dicsőségét tekintve, azt e pillanatban még hozzávetőleg sem értékelhetjük.

Hogy ha azonban a zseniális s nagy horderejű találmány nyomán hír, dicsőség s anyagi haszon is járul e város polgáraitra, azt *Wéber Eadének* köszönhetjük, akinek rövid pár év alatt több életképes, virágzó kecskeméti vállalat és gyár köszönheti létét. Az ő érdeme az is, hogy a Benkő találmányának értékesítésére Kecskeméten alakul az első gyár, amelyik szabadalma révén az egész világot el fogja látni a, minden más villamos generátort lomtárba küldő Benkő-féle generátorral.

Minden dicsérő szó helyett itt adjuk azonban a találmány rövid műszaki ismertetését, amelyet a feltaláló és Pfeifer Ignác, a budapesti műegyetem ny. r. k. tanára bocsájtott ki. Az ismertetés, amely a generátor óriási értékéről s a találmány nagy erejéről nyújt fogalmat, a következő:

A modern elektrotechnika az elektromos áram iránti szükségletet rendkívül széles körzetre terjesztette ki, az igényeket nagy mértékben fejlesztette, anélkül azonban, hogy az áramot élvezni kívánó közönség legnagyobb részét árammal ellátni képes volna. Gyakorlatilag számba vehető áramot ugyanis csak erős áramú központok fejlesztenek. Ily központoknak azonban csakott van létjogosultsá-

guk, sőt egyáltalán gazdasági lehetőségük, ahol aránylag kis körzetben nagy a fogyasztó közönség.

Ott, hol központ nincs, de nem is lehet, tehát a villamos áramot szükségelt helyek legnagyobb részén csakis különböző rendszerű erőgépek, mint gáz-, gőz-, benzin-, petróleum stb. motorok által hajtott dinamók és ezek által töltött akkumulátorok segítségével állítható elő gyakorlatilag megfelelő, állandó elektromos áram. Ezen eszközök kezelésének körülményessége, veszélyessége, a beszerzés és üzemeltetés óriási költsége (kezelő mechanikus tartása) oly nagy, hogy polgári háztartásban az ilyen üzem tényleg nem vihető keresztül.

Ezen óriási lézapot tökéletesen betölti Benkő villamos generátora, amely nyíben ez minden előbb említett erőgép, valamint dinamó alkalmazását mellőzhetővé teszi és ezenfelül a következő előnyöket nyújtja:

1. A Benkő-generátor beszerzési ára körülbelül tizedrésznyi, mint egy megfelelő motordinamóé és akkumulátoré.

2. A Benkő-generátor üzemben tartásához szakértő kezelőszemélyre (pl. mechanikusra) nincs szükség.

3. Veszedelemről a Benkő generátornál szó sem lehet, sőt a központoknál annyira rettegelt rövid zárlat okozta tűzveszély is ki van zárva.

4. A Benkő generátornak egyetlen mozgó alkatrésze sincs. Térfogata oly kicsiny, hogy pl. egy kastélynak százlángú, 3000 normál gyertyafényű világítási berendezése egy négyszögletes alapterületű szekrényében kényelmesen elfér.

A Benkő generátornak a világítás terén való egyik gyakorlati alkalmazását röviden a következőkben ismertetjük:

A villamos áram akkor legideálisabb bármiféle technikai ipari világítási célokra, ha olyan elemet szerkesztünk, amely 1. teljesen egyenletes, tehát feszültségében nem esőkkenő áramot szolgáltat; 2. mely elemenként sok áramot ad, hogy a telep tulságos nagy ne legyen; 3. amelylyel az áram aránylag olcsón állítható elő. Gyakorlati szempontból azonban még az is kívánatos, hogy az elem kezelése könnyű és olyan egyszerű legyen, hogy kevés gondal bármely laikus is végezhesse. Mindezeknek a követeléseknek a Benkő féle elem eleget tesz és ebben áll a találmánynak rendkívüli hordereje.

A Benkő elem olyan feszültségű áramot ad, mint az akkumulátor. Feszültsége olyan állandó, mint egy jól berendezett és szakszerűen kezelt központi áramfejlesztő telepé. Elemenként annyi áramot ad, hogy egy száz lángot tápláló telep is elfér egy lakoszoba sarkában. Az elem lakoszában annyival is inkább elhelyezhető, mert semmiféle bűzös vagy egyébként kellemetlen terméket sem fejleszt. Az áramot oly gazdaságosan termeli, hogy egy fémszálas lámpa világítási költsége kisebb, mint a központi áramfejlesztő telepről táplált szénszálas lámpa költsége. Kezelés igen egyszerű és igen kevés gondozásra szorul.

A nagyfeszültségű fémszálas lámpák előállítására költsége, forgalmi árak igen

nagy, élettartamuk aránylag rövid, úgy, hogy egy-egy lámpa kb. 150 órán át ég s mivel ára 3 kor., egy lángórára az áramköltségen felül kb. 2 fillért tesz ki a lámpa költsége. A kisfeszültségű, vastagszájú fémszálas lámpák ezzel szemben 70 fillérnél többre semmiesetre sem kerülnek és mivel kb. 7—800 órán át feltétlenül eltarthatnak, a lámpaköltség óránként 0.1 fillérre tehető. Az alacsony feszültségű árammal nem kell rövidzárlattól tartani, azonkívül alig vehető számba az elvezetés következtében beálló áramvesztés is. A világítás költségeit számba véve, a tapasztalat azt mutatta, hogy a némileg túlzított fémszálas lámpák óránként és gyertyánként 0.75 wattot fogyasztanak, úgy, hogy a 16 gyertyás fémszálas kisfeszültségű lámpa 12 wattot fogyaszt míg ugyanilyen fényerejű szénszálas lámpa fogyasztása 56 watt, tehát az előbbi négyszerezésénél több; ahol tehát a központi áramot hektowattónként 6 fillérért kapjuk, ott a Benkő-telep árama 24 fillér mellett is a fémszálas lámpában még mindig gazdaságosabb, mint a 6 filléres nagyfeszültségű áram a szénszálas lámpában. Már pedig a megejtett mérések azt mutatták, hogy az áram az anyagok jó kihasználása mellett 20 fillérnél olcsóbban termelhető, ezenfelül a Benkő telep beszerzési költsége, csekély avulása, igen mérsékelt amortizációja az összköltségeket nagyon jelentéktelenül emeli. Amíg például egy kis benzindinamó akkumulátoros telep 50—60 lángra 3200—4000 koronába kerül, addig a Benkő-telep ugyanilyen létesítésre 4—500 koronából hozható forgalomba, s míg a kismotoros telepnél javításra és avulásra legalább 15 százalékot, tehát évente 5—600 koronát kell számítani, addig a Benkő-telep — romlandó részei alig lévén, — 10 százalék javítási és törlesztési költséggel igen magasan fenntartható, ami 50—60 koronát tesz ki évente 5—600 koronával szemben. Egy 10 lángra telep beszerzési költsége 150—200 korona.

A Benkő teleppel ennek következtében az egész évi világítás kisebb összegből látható el, mint a kismotoros telepek egy évi amortizációja. Ha ugyanis az áramköltséget igen magasan 25 fillérrel vesszük hektowattónként és feltesszük, hogy egy 16 os láng, amelynek óránkénti fogyasztása 12 watt, 3 fillérbe kerül, akkor 400 lángóra költsége havonként 12 korona és igen erős világítás, mint pld. 50 darab 16 gyertyás láng évi költsége 600 korona, vagyis annyi, mint kismotoros telep törlesztési és javítási költsége. Kis világításoknál például 1 darab 10 gyertyás láng óránként 2 fillér, napi 3 óra átlagos fogyasztás mellett 6 fillér, a mi egy hónapra körülbelül 2 koronát tesz ki. Egy 1 gyertyás láng 10 órán át körülbelül 2 fillérbe kerül.

A Benkő telepet természetesen adott viszonyok mellett gyenge áramú, nemkülönben motoros célokra is fel lehet használni, úgy, hogy azok minden olyan célra, amelyre akkumulátorok és más elemek felhasználhatók, számos kiváló újdonságok révén fokozottabb mértékben alkalmazhatók.

Ha azonban minden egyéb alkalmazásától eltekintünk és feltesszük, hogy

Magyarországon és Ausztriában házi világiatási célra évenként 40.000 darab elem helyezhető el, akkor az elem olcsó és tömeges gyártása mellett legalább 40.000 korona tiszta haszon érhető el. 40.000 elemnek elhelyezése pedig, a nagy világiatási szükségletet tekintve, a telepek olcsó beszerzési ára és könnyű kezelhetése mellett egyáltalában nem túlzott mennyiség, különösen ha tekintetbe vesszük, hogy egyéb célokra (távirda, telefon, vasúti jelzés) Magyarországon és Ausztriában ezidőszereint évente körülbelül 80 ezer darab elemet fogyasztanak el, holott ezen jelenleg forgalomban levő elemekkel állandó, erős áram előállítható nem lévén, azon rendeltetést sem tölthetik be, melyre a Benkő elem alkalmas és hivatva van, mint például vasúti vonatvilágítás, bányalámpa, galvanizálás, galvanoplasztika, kisipari géphajtás, veszélytelen gazdasági lámpa stb. Szóval a villamos áram alkalmazásának számtalan új alakja és módja kínálkozik, melyek az ismert elemekkel eddig még nem voltak megközelíthetők.

Jelentés a dalünnepéről.

Sándor István főjegyző, a dalünnep intéző bizottságának érdemekben gazdag elnöke a törvényhatóság tegnap tartott augusztus havi közgyűlésén beterjesztette a közelmúltban lefolyt s kiválóan sikerült országos dalünnep lefolyásáról szóló jelentését, amelyet a maga egészében az alábbiakban közlünk:

Tekintetes Közgyűlés!

A XVIII. országos dalünnep rendezésével az 1908. évi 282/kgy. sz. közgyűlési határozattal megbízott intéző bizottság részéről kötelességemnek tartom az e hó 15—18. napjain lezajlott ünnepélyekről a következőkben számolni be.

Az országos dalünnep olyan arányokat öltött, hogy az, a résztvevők számát tekintve, minden eddigi dalünnepet felülmúlt. A rendezésnek hivatalosan összesen 2489 egyént, köztük 254 nőt jelentettek be, kik közül tömegszálláson 1965 egyént, magánszálláson 524 egyént kellett elhelyezni. Bizonyára többen voltak ezernél azok, akik egyik dalárdához sem tartoztak, de a városban rokonaik vagy barátaiak lévén, a dalünnep alkalmával vendégként náluk időztek. Ez a körülmény az elszállásolást megnehezítette. Megvalósult az a reményünk is, hogy a közfelfokvó városok lakossága érdeklődni fog ünnepélyünk iránt. Legjobban bizonyítja ezt a helybeli vasúti állomástól bekért s ide-mellékelt kimutatás, mely szerint e hó 15—19. napjain a főállomáson érkezett 12,379 utas, ami az úgy gazdasági, mint erkölcsi szempontjából nagyjelentőségű idegen forgalomnak nagy arányait mutatja. Meg kell azonban jegyezni, hogy az utasforgalom ennél is nagyobb volt; de sokan érkeztek menettérti jeggyel s ezek számát kimutatni nem lehet.

Maguk az ünnepélyek művészeti tekintetben is jelentőségteljesek voltak, mert a versenyek s az egyesített dalárdák karéneke az előbbi dalosversenyek eredményéhez képest jelentékeny haladást mutatott, az ezalkalommal rendezett díszhangverseny pedig magasabb művészeti igényeket is kielégíthetett.

Mindezekhez járul, hogy városunk lakossága az összes előadások iránt olyan fokú érdeklődést tanúsított, mely messze felülhaladta a más városokban észlelt érdeklődést.

Mind ezen körülmények, lakosságunknak a vendégekkel szemben tanúsított előzékenysége és vendégszeretete, a tek. közgyűlés áldozatkészsége és a Magyar Dalosegyesületek Országos Szövetségének vezetősége részéről tapasztalt folytonos, gondos közreműködés azt a

szerénytelenség nélkül megállapítható eredményt hoztak létre, hogy a rendezésben ilyen alkalmakkor a legnagyobb körültekintés dacára is elkerülhetlen kisebb hibák szinte észrevétlenül maradtak s a jelen volt vendégek sokszorosan megismételt köszönő nyilatkozatai, maguktartása, de saját tárgyilagossága észleleteink szerint is az ünnepélyek szépen sikerültek, az ország minden részéből összesereglett vendégeink szívében általában megelégedést, elismerést, városunk és népe iránt rokonszenvet keltettek s ezzel városunknak szép erkölcsi sikert biztosítottak.

Kötelességemnek ismerem, hogy ez alkalommal megemlékezzem azokról, kiknek az elért eredmény jórészt köszönhető.

Első sorban kell megemlékeznem gróf Csáky Károly Emánuel váci r. kath. megyés püspök úrról, ki kegyes volt az ünnepély védnökségét elvállalni s ezen kívül versenydíjul értékes bronz lovaszobrot adományozott.

A IV. hadtestparancsnokság a legnagyobb készséggel bocsátott rendelkezésre a katonai ágyraktárból a tömegszállítások berendezéséhez szükséges ágy-neműket s azok kiszolgálásában a legnagyobb előzékenységet tanúsította.

Nagy elismerés és őszinte köszönet illeti meg a vasut állomás főnökét, Kaszner Ede főellenőrt urat és személyzetét, hogy a rendes forgalomra is elégtelen és alkalmatlan pályaudvaron ilyen rendkívül nagy személyforgalmat akadálytalanul, baj nélkül s a legnagyobb körültekintéssel tett intézkedések folytán általános megelégedésre bonyolított le.

Hasonló elismerés illeti meg Nyiri Károly főfelügyelő urat, a m. kir. posta, távirda- és távbeszélő hivatal főnökét és személyzetét, a hivatal igen nagy és az idegenek nagy száma folytán kétszeresen bonyolult forgalmának közmegelégedés mellett történt ellátásáért.

Azok a családok, melyeknek hölgytagjai a dalárdák zászlóinak megkoszoruzására vállalkozni szívesek voltak, az illető dalárdákkal szemben a vendégszeretetet az átlagot messze túlhaladó mértékben gyakorolták s ezzel nagyban hozzájárultak annak a kedvező hangulatnak és otthonosságnak előidézéséhez, mely a vendéglárdák magatartásából világosan megállapítható volt.

Ki kell emelnünk rendőrségünk tapintatos és önfeláldozó szolgálatát, melyet vendégeink általánosan dicsérték s a m. kir. csendőrpáncsnokság azon előzékenységét, hogy kis számu rendőrségünk segítségével 40 csendőrt volt szives kirendelni s azok tapintatos felhasználására módot és alkalmat nyújtott. (Folyt. köv.)

NAPI HIREK.

Kecskemét, szeptember 1.

— **Uj tanév előtt.** Néhány nap múlva újra megnyílnak az iskolák kapui. — A város már népes a vidékről Kecskemétre özönlött tanulóktól és azok szülőitől, akik fiaikat iratják be a kecskeméti iskolákba. Az üzletekben nagyban folynak a könyvvásárlások, a butorozott szobákat egymásután elfoglalja a diák-sereg, a szülők magánházakban, családoknál járnak, hogy gyermeküket elhelyezzék a tanévre. Van sok idegen ajku gyermek is, akit cserébe hagynak itt, hogy elsajátítsa, megtanulja a magyar nyelvet. Az idén talán még többen vannak, akik a kecskeméti iskolákat keresik fel, mint máskor. A beiratkozások után fog elválni, hogy mennyi tanuló fogadtak be a kecskeméti iskolák.

— **Az iparoktatás 1906—8 ban.** A kereskedelmi miniszter ily cím alatt egy könyvet adott ki, mely az iparoktatás 3 évi történetére vonatkozó összes adatokat és rendeleteket tartalmazza. Az előszót Szerényi államtitkár írta.

— **Benkő villamos generatora.** Lapunk más helyén foglalkozunk azzal a rendkívül nagyjelentőségű találmánnyal, amelyet Benkő István mérnök vasárnap este mutatott be a Royal szállodában meghívott szakértők s szép számu érdeklődő közönség előtt. Benkő mérnök kimerítő, részletes magyarázatot tartott találmánya ismertetésére; bemutatta a villamos generátort minden részleteiben s kísérletekkel igazolta annak bámulatos áramszolgáltatató képességét és hihetetlen sokoldalú alkalmazhatóságát a világítás és géptech-nika terén. A villamos csengőknél használt elemeknél nem sokkal nagyobb térfogatu elem 16 darab 16 gyertyafényű lánggal világít, ipari célokra alkalmas, mótort hajt, mint akkumulátor működik polus változtatás nélkül, minimális cink és foyadék fogyasztással. A készülék bemutatása valóban meglepte a jelenlevőket, akik lelkesen éljeneztek a zseniális feltalálót és Weber Edét, aki a találmány értékesítésének atyamestere s ebben a vállalatban legelső sorban városnak az érdekeit tarja szem előtt. Mint értesülünk a gyár 900 000 korona alaptőkével fog alakulni, a 200 kpronás részvények már holnaptól kezdve jegyezhetők a Közgazdasági Bankban. Nagy szerencse volna a városra, ha a részvények nagy része itt jegyeztetnék.

— **Ki lehet iskolagondnoksági tag?** A kultuszminiszternek egy rendelete érkezett ma Knruez Gyula tanfelügyelőhöz, mely azt tárgyalja, hogy ki lehet iskolagondnoksági tag. A rendelet kimondja, hogy az iskola gondnokságának nem lehetnek tagjai más jellegű iskolánál működő tanítók.

— **A falusi leányok.** A régi jó időkben az elszegényedett falusi leányok egyedüli megélhetési módja az volt, hogy szolgálatba állottak, bejöttek a városba, cselédnek. Egy idő óta azonban alig lehet cselédet kapni Kecskeméten. Ma már nincs a falvakban szegény leány. A falusi leányoknak jól megy a sora, nagy a nap-szám, pompás a kereset. Sok községben a falusi leányok kalapot, keztyűt, napernyőt hordanak s a nyakukon valódi aranyláncot viselnek, nem is szólva, a drága selyemruháról. Hála a magyarok istenének, hogy ilyen jó módban él fajmagyar népünk; csak a nagy fényűzés tönkre ne tegye az országot, ha majd megint leszál a buza ára. No mert nem tölünk magyaroktól függ ám, hogy mennyi legyen a buza ára. S ne gondolja senki, hogy örökkön-örökké bő termésünk lesz, a hét kövér esztendőre jöhet hét sovány is. Mi lesz akkor? Ezzel persze senki se törődik. Lesz, ami lesz. Jó szerencse a társadalomra, hogy vannak árvaházak, lelenházak, gyermekmenhelyek. Ezek szolgáltatják a cselédanyagot. S amint évről-évre telnek ezek az intézetek s ujjabbakat is kell létesíteni, hogy a tömegesen szaporodó „senki gyermekeit” és hatóságilag elhagyottá nyilvánított nemzedéket fődél s gondozás alá vehessék, cseléd is lesz elegendő.

— **Szerencsétlenség a téglagyárban.** Ma délelőtt az Egyesült Göztéglagyár Részvénytársaság Balogh-féle telepén Tánzos György téglavető lába alatt a föld beomlott. A sulyos földtömeg oly erővel zuhant Tánzos lábára, hogy több kisebb-nagyobb zuzódás mellett **lábszárcsontja is eltört.** Sérülésével a kórházba szállították. A rendőrség megindította a vizsgálatot, hogy megállapítsa kit terhel a felelősség Tánzos balesetéért.

— **Gyümölcs piac.** A mai gyümölcs piacon a gyümölcsárak a következők voltak: vegyes nyári almák mm. 12 korona, körte mm. 12 korona, nyári aszáló mm. 24 korona, szőlő mm. 40 korona, őszi barack mm. 30 korona, dió métermázsája 50 korona.

VILLAND TESTVÉREK NAGY CIRKUSZA

Kecskemétre, a Vigadó melletti tere szeptember 2-án, csütörtökön érkezik és az nap tartja **Nagy Megnyitó Disz-előadását**. Pénteken, Szombaton Nagy Előadásokat tart. Vasárnap, szept. 5-én **két Nagy Búcsú-előadás!** Délután 4 és este 8 órakor. Jegyek már válthatók a Dohány nagytőzsdében.

— **A csendőrség nősülése.** Az igazságügyminiszter rendeletet bocsátott ki a házassági utasítás módosítása tárgyában. A m. kir. honvédség és csendőrség számára érvényes nősülési szabályzat szerint nemcsak a tényleges szolgálatban álló csendőregénynek, hanem az ideiglenesen nyugdíjazott, továbbá a polgári próbaszolgálatban álló csendőregények egyének, akik állandó alkalmaztatásukig csupán szabadságoltatnak, szintén csak nősülési engedéllyel köthetnek házasságot. Ezért a házassági utasításba foglalt rendelkezéseket az említett csendőregények egyénekre is kiterjeszti.

— **Könyvpiac.** A középiskolák növekedékei mint minden évben, most is megkezdtek iskolakönyveik árusítását a tanintézetek előtt. A diák vásár kora reggel kezdetét vette, s folyt a kalmárkodás reggeltől estig. Nem a könyvkereskedőknek akarunk reklámot csinálni, amikor megújítjuk a tanintézetek vezetőihez ad rezzalt ama kérésünket, hogy óvják meg intézeteik növekedékeit attól, hogy a bacillus tenyészedéket tartalmazó könyvek vásárlásával s használásával kört s nyavalyát vigyenek be a kitisztított, újjáalakított, közegészségi szempontoknak mindenben megfelelő tanintézetek osztályaiba.

A Dalcsarnok elbontását már megkezdtek. — Minden alkatrésze egészben vagy részben megvehető ott a helyszínén.

— **A tejhamisítás.** A miniszter egy konkrét esetről kifolyólag elvi jelentőségű határozatban kimondja, hogy tejhamisítási kihágás elbírálásánál az egyes személyek felelőssége nem általános jogelvek szerint, hanem minden esetben külön-külön állapítandó meg.

Gyilkos öregember. cimen mai számunkban megirtuk, hogy Kanizler József 78 éves helvétiai telepes a feleségét féltékenységből leszúrta. A rendőrség részéről ma a helyszínre mentek az eset felderítése végett. A sérült asszony állapota még mindig súlyos.

— **Tűzlárma.** Szerdán délután háromnegyed 4 órakor a toronyőr tüzet jelzett az őrségnek: nagy füst a Muszaj alatt. A tűzoltók teljes apparátussal gyorsan kivonultak — hiába. A játszó gyerekek felgyújtották a tarkót, amely gyorsan égni kezdett, de a környékbeliek hamarosan elföldelték.

— **Állatpiac.** Szept. 1. Sertés, fiatal nehéz, páronként 320 klg. felül 1-34 K. Közép páronként 251—320 klg.ig 1-36 K. Könnyű, páronként 250 kilogramm 1-32 K. páronként 45 kiló élet és 4 százalék levonással. — Borjú 80—90 fillér életsúlyban.

Aki könyvelő, levelező, tisztviselő, gépipró akar lenni, lépjen be az 1898-ban alapított KERESKEDELMI tanfolyamra melynek minden tanítványa állásba jutott. Kiképzés az összes kereskedelmi szaktárgyakban. Oktatás levélben is. — Beírás délután 4 órakor. Kecskeméten, III. tized, Széchényi-tér 15. szám.

— **Gépipróosztályunkon** —
gépipró és többszörösítő munkát az eddigi árak egy-ötöd részével olcsóbban készitünk.
Legtökéletesebb írógépek 30 frt-tól 400 forintig; a mechanizmus ismertetésével és betanításával. — Számológépek. 9841

A haragos feleség.

AVAGY

Ha az asszony viseli a kalapot.

Farkas Mihály Vaesi hegy 76 szám alatti lakos alaposan megjárta a nősüléssel. Az asszony viszi a háznál a férfi szerepét és így a szegény, papucs kormány alatt nyögő férjének egy cseppet sem irigylendő a helyzete. Ha félre néz, vagy valamit nem az asszony kedve szerint végez el, a pörölésnek se vége, se hossza. Ha netalán később meggy haza az ebédre, mint ahogy a felesége már megfőzött, nemcsak a szóból, hanem ütlegekből is bőven jut számára.

Ma azután még jobban megbánhatta, hogy valamikor réges régen egy szemrevaló leányt főköttő alá juttatott.

Egész nap dolgozott a Vaesi-hegyben egy kútúrásánál s megkivánta munkásaitól a borocskát. Kerített is egy üveget, amivel átment a közeli kocsmába bor venni. A feleségével nyakába szakadt csapás most sem kerülte el. Amint a borral teli üveggel visszatért, felesége már várta. Hiába mentegőzött s kérte felesége bocsánatát, az asszony hajthatatlan maradt.

Vak dühében nem elégedett meg azzal, hogy papucs hős urától elvette a bort, hanem az üveget borostól együtt úgy vágta az ura fejéhez, hogy azt menten elborította a vér.

Vérző fejjel, a nagy vérvesztéstől támolyogva indult el a Vaesi hegyből a városba Farkas, hogy a sérüléstől zugó fejét bekötöztesse valamelyik orvossal. Amerre ment mindenütt óriási vértócsát hagyott maga után.

Egy rendőr Révai József, azután bevitt a nagy vérvesztéstől már a lábán is alig álló embert a Kerületi Munkásbiztosító Pénztár orvosi rendelőjébe, ahol dr. Kecskeméti István és dr. Damó Zoltán orvosok bekötözték sebeit.

A szegény, véresre vert férj nagy busan ment be egy rendőr karjára támaszkodva a rendőrségre, hogy feljelentse hitese feleségét, amiért oly csúnyán helybenhagyta.

Mulatság Izsákon.

A repülő söröspohár.

Takaros kis murit rendeztek a napokban Izsák községben. Először jól besöröztek, azután egy keveset falusiasan szóbelileg civakodtak, végül pedig a kiürült söröspoharat küldték egymás fejébe vízbe.

Természetesen ezek oly kicsiségek, amiről alig érdemes írni.

De mégis csak megírjuk, mert a dologba legközelebb a kecskeméti királyi ügyészségnek is lesz beleszólása.

Ugy esett a dolog, hogy Takaró Imre izsáki kocsmájában a többi sörözők között elvegyülve sörözgetett Pálincás Mihály és Mihók István orgoványi lakos.

A több tucat pohár sörök bekebelezése után, mint az már ősi magyar szokás, egy csekély összeszólalkozás támadt közöttük, ami később mind erősebben veszedelmessé kezdett fajulni,

A vége aztán az lett, hogy Pálincás Mihály kiitta először a sörét és aztán dühében az üres söröspoharat úgy vágta Mihók István orgoványi gazda fejéhez, hogy azt a vér teljesen elborította és ájultan fordult le a székről.

Elvitték a szerencsétlen embert haza, mi előtt az izsáki orvos bekötözte sebeit.

Az izsáki csendőrség nyomban kihallgatta úgy a tettes Pálincást, mint a sérült Mihókot, akinek sebe gyógyulását az orvos 4—5 hétre jövendőli.

Az esetről a kecskeméti kir. ügyészséget értesítették.

Anyakönyvi kivonat.

1909. évi augusztus 29, 30 és szeptember 1-én.

Születések. Bottyán Irón ref. Dinyenyés Piroška rk. Molnár Erzsébet rk. Halasi Mária ref. Pullai Pál rk. Kullai József rk. Ugi Rácz Eszter rk. Kalló Erzsébet rk. Borbély Magdolna rk. Ádám Mária rk. Tanczos Mihály rk. Magyar Antal rk. Sebestyén halvasz. leány rk. Szűcs Mihály ref. B. Hajagos Sándor rk. Faragó Rozália rk. Mészáros Ilona rk. Bene Sándor ref. Budai Gyula rk. Banó Gábor László rk. Zubornyák Erzsébet rk. Bende Rozália rk. Homai Ida rk. Barna Ilona ref. Kovács halvaszületett leány rk. Csernus Ferenc rk. Karesu halvaszületett leány rk.

Halálozások. Vékony Elek ref. 60 éves. Kókény Mária Magdolna rk. 12 hónapos. Pulai Péter rk. 83 éves. Kovács Ilona ref. 6 hónapos. G. Kovács Mihályné Szabó Teréz rk. 19 éves. Konez Julianna rk. 3 hónapos. Özv. Tóth Mihályné Berényi Anna ref. 74 éves. Böddi János ref. 5 hónapos. Hajsza János rk. 54 éves. Csábi István rk. 54 éves. Szőke Julianna rk. 6 hónapos. Almási László rk. 1 hónapos. Venczel Ferenc rk. 8 hónapos. Hegedüs Erzsébet rk. 1 hónapos. Gyulai Sára ref. 8 hónapos. Ugi Rácz Mária rk. 14 hónapos. H. Tóth Julianna ref. 13 hónapos. Német Ferenc Sándor rk. 4 hónapos. Rédei Sándor rk. 4 hónapos.

Kihirdettek. Agárdi József rk. Nagy Margit rk. — Fekete Sándor rk. Mogyoró Anna rk. — Rimóczi Antal rk. Sz. Nagy Rozália rk.

Házasságot kötöttek. Gudricza Mihály rk. Hegedüs Erzsébet rk.

Nyilatkozat.

A szülők figyelmébe.

Napok óta kézzel-kézzel jár Kecskeméten egy nyomtatvány, mely alá „A kecskeméti diák otthon igazgatósága“ hangzatos cím van illesztve s amely így kezdődik: „Az iskola igazgató urak részéről felhívást nyertünk . . .“ Alólirottak hivatalos tisztükből kifolyólag köz tudomásra adjuk, hogy mi a nevezett igazgatóságot semmire fel nem hívtuk, sem az intézetet közelebről nem ismerjük és így nem is vagyunk abban a helyzetben, hogy ezt az intézményt a szülők figyelmébe ajánlhassuk.

Kecskemét, 1909. szept. 1.

Katona Mihály,
ref. főgimn. igazgató.

Kacsóh Pongrác,
az áll. főreálisk. igazg.

dr. Tóth György,
r. kath. főgimn. igazg.

Zongora tanszakra

növendékeket elvállal

Falta Gizella

VII tized, Mezei utca 14. szám.

A kécskei útban eső kocsmá és szárazmalomnál levő9694
kovács-műhely helyisége és hozzá való lakás, azonnal kiadó. Értekezhetni ugyanott **Dezső Ferencsel**.**A legjobb, legfinomabb s legízletesebb házikenyér**

a lehető legolcsóbb árban (kilogrammonként 12, 14 és 18 krajcárért)

Váry István

házikenyér-sütődejében kapható a VIII tized, Halasi-nagy-utca és Perc-utca sarkán lévő saját házában. Olcsóbb, mint bárhol — Elárúsítás a piacon is.

Mindennemű**TÜZIFA****legolcsóbb**

napi árak mellett rendelhető

Weiszberger és Társa tűzifakereskedőknél, Nagyvárad.**Czimbalomtanítás.**Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy tanítok **cimbalmot** alaposan, úgy elméletileg, mint gyakorlatilag. Lakásom I. tized, Kossuth tér, katolikus bérház, II. em., ajtó 10 sz. Tisztelettel özv. Szabados Gézáné. 9645**Szalma, törek és polyva eladó**

és megtekinthető a Városföldjén, a Szegedi-nagy-úton, Szabó Balázs-féle földön. Értekezhetni özv. Nagy Lajosnéval, Füzestér-sor 4. sz. 9566

Kiadó

Kunfélegyházán, Kossuth Lajos-utcán, a templom mellett egy jó forgalmu sarok fűszerüzletheység azonnal kiadó.

Értekezni lehet ugyanott özv. Pelyva Pálnéval. 9649

Parcellázva eladóLajosmizse állomástól 22 percnnyire Ladánybenén, egy holdtól kezdve tet-szés szerinti nagyságban **holdanként 200 forinttól** kezdve előnyös fizetési feltételekkel, 10 forinttal átvehető, kitűnő szelíd barna homok. Értekezhetni VI. tized, Csongrádi-nagy-utca 18. szám alatt a megbizottal.**Kifőzött sűrű barackcefre sertésnek táplálékul**

vagy

trágyának alkalmas kapható

az Első Alföldi Cognac-gyár Részvénytársaságnál, Rakóczi út.

Eladó ház.

A város legforgalmasabb részében levő ház, melyben egy jól berendezett vendéglő is van, szabadkézből örökáron eladó. Cim a kiadóhivatalban. 9580

Szoba-bútor.

Egészen új hálószoba-bútor olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Fűszer-üzletheység,

9690 lakás és udvarral Collner-térre (gabonapiac) néző házban kiadó. Értekezhetni a tulajdonossal Lovarda-utca 56. szám.

Cimbalmozni tanítokiskola szerint. Cim: V. tized, Zöldkert-utca 70 szám. Ugyanott egy **utcai bútorozott szoba** külön bejárattal, kiadó. 9670**Izsákon 175 magyar hold földbirtok eladó.**

Értekezhetni Kecskeméten 9685 VII tized, Katona József-utca 45 szám.

Üzletmegnyitás.Augusztus hó 15-én, Kecskeméten, Nagy-körösi-utca 3 sz alatt **szabó-üzletet nyitottam**, ahol angol úri- és női ruhákat gyorsan és szépen, valamint jutányosan készítek. Finom magyar és angol szövötem állandóan raktáron van.

A nagyérdemű közönség b. megkeresését és megrendelését várva, maradok tisztelettel:

Sztrinka József
szabó-mester.**20 krajczár. Uj borkimérés.**Tudatom a n. é. közönséggel, hogy **saját termésű boraimat literenként 20, azaz husz krajcárért** mérém ki, — csakis utcán át — a VI. tized, Csongrádi- és Szolnoki-utca sarok 18. számú házamtól. A háztulajdonos.

A jó bornak literje 22 krajcár az I. tized, Honvéd tér 38. sz. Dávid bácsi házában.

Özv Steiner Mihályné tulajdonát képező

Kerekegyháza községhez 4 kilométerre 60 hold föld, melyből 20 hold erdő, a többi szántóföld és legelő olcsón, igen kedvező fizetés mellett, eladó. Azonnal átvehető. — A kecskeméti vasuti állomás mellett 2 hold kitűnő termőszőlő akár egy tagban, akár pedig 4-re osztva, nyaralónak igen alkalmas, kedvező fizetési feltétellel eladó. — Budai-kis-utca 21. szám, még adómentes ház, szintén eladó. Bárminő nagy almatermést vesz kereskedő, erről bővebb felvilágosítást nyújt özv. Steiner Mihályné, Budai-kis-utca 21. szám alatt, hol egy bútorozott udvari szoba szeptember 1-sőre kiadó. 9650

Kiadó földbirtok.

Felső-csödörben, a benei úton, mintegy 114 hold szántóföld és kaszáló folyó év Szent Mihály napjától 3, esetleg 6 évre hasznóberbe kiadó. Értekezni lehet özv. ifj. Héjjas Istvánnéval, Mária hegy 9. 9663

Eladó vendégfogadó.

Vásártér, sarokház, I. tized 54. szám alatt, jó forgalmú vendéglő, — betegség miatt — berendezéssel együtt eladó, azonnal átadható. Értekezni lehet a helyszínen. 9689

Kömives tanoncot keresek.

2 fiú kömives tanoncnak felvétetik II. tized, Mária körút 4. szám alatt Farkas József építésznel.

Eladó ház és szőlő.III. tized, Jókai utca 210. számú ház és a **Mária-hegyben**, 118. szám alatti 4 hold bortermő szőlő, veteményes földdel és lakó épülettel eladó. Értekezhetni a tulajdonossal a fenti számú háznál, ahol egy jókarban levő 6 lóerejű **Robey-Cséplőgép** olcsón eladó. 9687**Kiadó****üzlethehelyiségek és lakások.**IX. tized, Mezei-utca 118. számú ház, mely jelenleg épül — 5 új, a mai kornak megfelelő **üzlethehelyiség**, hozzá kényelmes lakásokkal bérbe kiadó. — Mezei- és Zsinór utca sarok 30 év óta fennálló igen jóforgalmú vendéglő, a többi pedig igen alkalmas szabó-, cipész- és fodrász üzletnek, — t. évi november 1-ére elfoglalható. — Értekezhetni ugyanott a tulajdonos **Dobay László** vendéglőssel. 9532**A világ legtökéletesebb****szépitő szere****a HAJÓS-féle ARADI IBOLYA-CREME.**

Ideális gyorsan tüntet el szeplőt, májfoltot, bibircset, bőrvörösséget és bármely arctisztatlanságot.

Az elegans hölgyközönségnek kedvence szépitőszere.

A párisi és londoni hygienikus kiállításokon az összes kiállított szépitőszerek közül az első díjat nyerte el. Diszoklevél a nagy aranyérmekkel.

Ara egy tégelynek 1 korona. Dupla nagyságu tégely 2 korona.

Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól; a bevásárlásoknál csakis Hajós-féle Ibolya-Cremet tessék kérni és elfogadni.

Kapható a készítőnél: **Hajós Árpád** gyógyszer-tárában, Arad.Kecskeméten: **Mintsek Géza** úr drogueriájában

és minden nagyobb gyógyszer-tárban.